

EUROPESE
COMMISSIE

HOGE VERTEGENWOORDIGER
VAN DE UNIE VOOR
BUITENLANDSE ZAKEN
EN VEILIGHEIDSBELEID

Brussel, 13.6.2024
JOIN(2024) 19 final

GEZAMENLIJK VERSLAG AAN HET EUROPEES PARLEMENT EN DE RAAD

Speciale administratieve regio Macau

Jaarverslag 2023

GEZAMENLIJK VERSLAG AAN HET EUROPEES PARLEMENT EN DE RAAD

SPECIALE ADMINISTRATIEVE REGIO MACAU:

JAARVERSLAG 2023

Samenvatting

Sinds de overdracht van Macau aan de Volksrepubliek China in 1999 hebben de Europese Unie (EU) en haar lidstaten de politieke en economische ontwikkelingen in de speciale administratieve regio (SAR) Macau binnen het kader van het beginsel “één land, twee systemen” op de voet gevolgd. De EU steunt dit beginsel en de uitvoering ervan, in overeenstemming met de basiswet, die ervoor moet zorgen dat de manier van leven, de rechtsstaat en de bescherming van fundamentele rechten en vrijheden in Macau tot 2049 ongewijzigd blijven.

Dit jaarverslag over het jaar 2023 wordt gepubliceerd volgens de in 1999 met het Europees Parlement gemaakte afspraak.

De uitholling van de hoge mate van autonomie van Macau en van de rechten en vrijheden die tot ten minste 2049 zouden worden beschermd, zette zich in 2023 voort.

In 2023 heeft Macau verschillende nieuwe wetten aangenomen ter uitvoering van de politieke doctrine van “patriotten besturen Macau”, waaronder een wijziging van de nationale veiligheidswet van 2009 en een actualisering van de kieswet voor de verkiezing van de regeringsleider. De “wijziging van de kieswet voor de verkiezing van de wetgevende vergadering van de speciale administratieve regio Macau” werd op 4 december in eerste lezing door de wetgevende vergadering aangenomen. De nieuwe wetten houden een verdere inperking in van het pluralisme in zowel de politiek als de bredere samenleving.

De economie van Macau **kent weer groei** na een sterke krimp in 2022. In de eerste drie kwartalen van 2023 steeg het bbp met 77,8 % op jaarbasis. Deze stijging werd gesteund door de terugkeer van toeristen na het opheffen van de strikte COVID-19-beperkingen in Macau en op het vasteland van China. De economie van Macau **heeft zich echter nog niet hersteld tot het niveau van vóór de pandemie**. Het bbp ligt 22,6 % lager dan in 2019, het aantal bezoekers 28 % lager en de inkomsten uit kansspelen 37,4 % lager. Macau kent een relatief lage werkloosheid (2,7 %) en lage inflatie (0,9 %).

De EU bleef de grootste handelspartner van Macau op het gebied van goederen (2023) en de op drie na grootste bron van buitenlandse investeringen (2022).

Het Bureau van de Europese Unie in Hongkong en Macau hervatte de contacten met Macau meteen nadat de overheid begin februari de reisbeperkingen tussen Hongkong en Macau had opgeheven. Het Bureau van de Europese Unie organiseerde samen met de Europese Kamer van Koophandel een evenement over handel en duurzaamheid, dat werd bijgewoond door de minister voor Economie en Financiën van Macau.

I. Politieke en sociale ontwikkelingen

In 2023 keurde de wetgevende vergadering van Macau verschillende wetsvoorstellen van de regering goed met als doel de uitvoering van de doctrine van “patriotten besturen Macau”, wat een verdere inperking van het pluralisme inhield.

Op 18 december nam de wetgevende vergadering het wetsvoorstel “**Wijziging van wet nr. 2/2009 — Wet op de bescherming van de nationale veiligheid**” (nationale veiligheidswet) in tweede en laatste lezing aan. Deze wet trad op 30 mei in werking. Op 31 december 2023 was deze nog niet van kracht.

De wijziging werd ingevoerd nadat in 2020 door de centrale overheid een nationale veiligheidswet was opgelegd aan Hongkong. Net als in het geval van Hongkong heeft de wijziging het toepassingsgebied van de nationale veiligheidswet van Macau uitgebreid.

De wettelijke definitie van “afscheiding” in de geactualiseerde wet strekt zich bijvoorbeeld uit tot “niet-gewelddadige” handelingen. Voorheen had deze alleen betrekking op “gewelddadige en andere ernstige illegale handelingen”. Het toepassingsgebied van de aanklacht van “subversie” is ook uitgebreid tot het staatsregime, dat wil zeggen het socialistische stelsel onder leiding van de Communistische Partij van China, en niet alleen de Centrale Volksregering. In plaats van alleen de activiteiten te reglementeren van “buitenlandse politieke entiteiten” die de nationale veiligheid in gevaar brengen, heeft de wet nu ook betrekking op activiteiten van “entiteiten buiten Macau”. De wet is nu ook van toepassing buiten het grondgebied van Macau. De maximale gevangenisstraf blijft 25 jaar. Anders dan in Hongkong had de centrale overheid eind 2023 in Macau nog geen Nationaal Veiligheidsbureau opgericht.

Op 23 maart legde de Macause vereniging van journalisten hun opmerkingen bij het wetsontwerp voor aan de wetgevende macht. Daarin stelde de vereniging dat het wetsvoorstel “aanzienlijke gevolgen kan hebben voor de vrijheid van pers en meningsuiting in Macau en voor het recht op informatie van het publiek”, aangezien sommige juridische definities “dubbelzinnigheden” bevatten.

Op 14 december nam de wetgevende vergadering de “**Wet op de bescherming van staatsgeheimen**” in tweede lezing aan, waarbij de wijziging van de nationale veiligheidswet werd uitgebreid. De nieuwe wet geeft de regeringsleider de bevoegdheid om te bepalen of een kwestie als “staatsgeheim” wordt beschouwd en hoe lang deze informatie vertrouwelijk moet blijven. De wet bevat ook acht onderwerpen die als staatsgeheim moeten worden beschouwd als de openbaarmaking ervan de nationale veiligheid en belangen zou kunnen ondermijnen, waaronder “geheime onderdelen van een belangrijk besluit” van de regering van Macau en geheime onderdelen die verband houden met maatregelen die de regering van Macau heeft genomen om de nationale veiligheid te waarborgen en strafbare feiten te onderzoeken. De wet gaat in op 1 juni 2024.

Eveneens op 14 december nam de wetgevende vergadering de “**Wijziging van wet nr. 3/2004 — Kieswet voor de verkiezing van de regeringsleider**” in tweede lezing aan. De wet is op 1 januari 2024 in werking getreden. Eerder, op 4 december, nam de wetgevende vergadering de “**Wijziging van de kieswet voor de verkiezing van de wetgevende vergadering van de Speciale Administratieve Regio Macau**” in eerste lezing aan. In het raadplegingsdocument voor de twee wetsvoorstellen rechtvaardigde de regering de juridische actualiseringen door te verwijzen naar de noodzaak om de uitvoering van het beginsel van “patriotten besturen Macao” en “nieuwe vereisten en nieuwe uitdagingen op het gebied van het waarborgen van de nationale veiligheid” te bevorderen.

De gewijzigde kieswetten hebben controlemechanismen ingevoerd bij de verkiezing van de regeringsleider, de kiescommissie voor de verkiezing van de regeringsleider en de verkiezing van de wetgevende vergadering. Het nationale veiligheidscomité van Macau zal nu “juridisch bindende adviezen” uitbrengen aan de commissie verkiezingszaken om te bepalen of de personen die zich kandidaat stellen voor deze drie verkiezingen de basiswet naleven en trouw beloven aan de Speciale Administratieve Regio (SAR) Macau. Tegen de beslissing kan geen beroep worden aangetekend.

Macau beschikt al over een nationaal veiligheidscomité, dat in 2018 krachtens de nationale veiligheidswet is opgericht. Regeringsleider Ho Iat Seng is de voorzitter van het comité en Zheng Xincong, directeur van het verbindingsbureau van Peking in Macau, is adviseur nationale veiligheidszaken. Twee andere leden van het verbindingsbureau zijn technische adviseurs op het gebied van nationale veiligheid. De nieuwe regeling geeft functionarissen uit Peking inspraak in de lokale verkiezingen in Macau.

De wet die is aangenomen om het kiesstelsel voor de verkiezing van de regeringsleider te wijzigen en het wetsvoorstel inzake het kiesstelsel voor de verkiezing van de wetgevende vergadering bevatten zeven criteria waarmee het nationale veiligheidscomité rekening moet houden bij het onderzoeken van de geschiktheid van een kandidaat om zich verkiesbaar te stellen.

Een kandidaat waarvan wordt geconcludeerd dat deze de basiswet van Macau niet naleeft of geen trouw belooft aan de SAR Macau van de Volksrepubliek China, mag zich vijf jaar lang niet verkiesbaar stellen. Anderen aanzetten om niet te stemmen, blanco te stemmen of een ongeldige stem uit te brengen, zijn in deze wijziging strafbare feiten geworden, waarop een maximumstraf van drie jaar gevangenisstraf staat.

Tijdens het wetgevingsproces voor deze wijzigingen organiseerde de regering tussen 15 juni en 29 juli een 45 dagen durende raadpleging. Er werden acht raadplegingssessies georganiseerd, waarvan er twee openbaar waren. Er werden in totaal 571 reacties ontvangen, waaronder 6 112 voorstellen voor maatregelen, waarvan er 2 439 betrekking hadden op de kieswet voor de verkiezing van de regeringsleider en 3 673 op de kieswet voor de verkiezing van de wetgevende vergadering. Volgens het verslag van de raadgeving werden de wijzigingen in de reacties overwegend gesteund.

Op 14 november kondigde de regeringsleider in zijn jaarlijkse beleidstoespraak aan dat de regering voornemens was in 2024 een wet in te dienen die de beëdiging van overheidsfunctionarissen regelt, de **“Wijziging van wet nr. 4/1999 — Wet op de eed bij aantreden”**, daarbij verwijzend naar de noodzaak om de politieke doctrine van “patriotten besturen Macau” verder uit te voeren.

De regeringsleider legde tussen 18 april en 27 april 2023 bezoeken af aan Portugal, Luxemburg en België.

Ondertussen ondervond de Portugese gemeenschap in Macao het afgelopen jaar problemen bij het verkrijgen van verblijfsvergunningen. Op 1 oktober verklaarde de regeringsleider dat Macau en Lissabon van mening verschilden over de vraag of Portugese burgers onmiddellijk bij aankomst een identiteitskaart voor ingezetenen van Macau konden ontvangen en of zij na zeven jaar een permanente verblijfsvergunning konden krijgen.

Hoewel Portugees een officiële taal is in Macau, betreurde parlementariër Che Sai Wang in maart publiekelijk dat de uitvoerende, wetgevende en rechterlijke organen werden gekenmerkt door voortdurende inperkingen op het gebruik ervan.

In juni presenteerde de minister van Sociale Zaken en Cultuur een plan voor de lancering van een vierjarige taalcursus Portugees voor leerlingen in de klassen 3 (leerlingen van 14 en 15 jaar) en 4 (leerlingen van 15 en 16 jaar) die van plan zijn in Portugal een bacheloropleiding te volgen, om hen voor te bereiden op een vervolgstudie in de Portugese taal.

Op 14 december keurde het Amerikaanse Congres de “2024 National Defense Authorization Act” goed, waarin de Volksrepubliek China, inclusief Macau, als “buitenlandse opponent” wordt aangemerkt, net als Cuba, Iran, Noord-Korea, Rusland en Venezuela.

Gevolgen van de COVID-19-pandemie

Op 6 februari werden alle reisbeperkingen vanwege COVID-19 tussen het vasteland van China, Macau en Hongkong opgeheven. Op 27 maart werd de mobiele applicatie “Macau Health Code” overbodig. Op 28 april schrapte de overheid de nog resterende verplichting om in het openbaar vervoer een mondkapje te dragen.

Rechten, vrijheden en gelijke kansen

Op 15 en 16 februari besprak de VN-commissie voor economische, sociale en culturele rechten het derde periodieke verslag van Macau over de uitvoering van het Internationaal Verdrag inzake economische, sociale en culturele rechten. Vervolgens publiceerde de commissie op 22 maart haar slotopmerkingen¹.

De commissie drong er bij Macau op aan om “een onafhankelijk nationaal mensenrechteninstituut met een breed mandaat op te richten, in overeenstemming met de beginselen met betrekking tot de status van nationale instellingen voor de bevordering en bescherming van de mensenrechten”. De commissie drong er ook bij Macau op aan de wet inzake huiselijk geweld te wijzigen, zodat paren van hetzelfde geslacht daarin kunnen worden opgenomen. Voorts drong de commissie er bij Macau op aan de bescherming van het minimumloon uit te breiden tot huishoudelijke hulpen en wetgeving aan te nemen om het recht om vakbonden op te richten en zich daarbij aan te sluiten, en het recht om te staken te regelen.

Op 12 mei beoordeelde de VN-commissie voor de uitbanning van discriminatie van vrouwen het derde periodieke verslag van Macau over de uitvoering van het Verdrag inzake de uitbanning van alle vormen van discriminatie van vrouwen. Op 31 mei publiceerde de commissie haar slotopmerkingen².

De commissie drong er bij Macau op aan het verzamelen van bewijsmateriaal in gevallen van vermoedelijk huiselijk geweld en het bieden van onderdak aan vrouwen die het slachtoffer zijn van huiselijk geweld te verbeteren. De commissie beval Macau aan ervoor te zorgen dat daden van gendergerelateerd geweld tegen vrouwen effectief worden onderzocht en vervolgd, en

¹ <https://digitallibrary.un.org/record/4007077>.

²

https://tbinternet.ohchr.org/_layouts/15/treatybodyexternal/Download.aspx?symbolno=CEDAW%2FC%2FCHN%2FCO%2F9&Lang=en.

ervoor te zorgen dat de daders adequaat worden gestraft. Ook beval de commissie Macau aan gegevens te verzamelen over het gebruik van de beschermings- en bijstandsmaatregelen van het Bureau voor sociaal welzijn en over de straffen die door rechters worden opgelegd.

Wat de **arbeidsrechten** betreft, nam de wetgevende vergadering op 16 januari de Vakbondswet in eerste lezing aan. Geen enkele wetgever stemde tegen, maar verschillende leden van de wetgevende vergadering bekritiseerden het wetsontwerp omdat het “de arbeidsrechten en -garanties aanzienlijk vermindert” en zij de wet “halfslachtig” vonden. De tweede vaste commissie van de wetgevende vergadering werkt sindsdien aan een herziening van de wet. Op 27 juni 2023 kondigde commissievoorzitter Chan Chak Mo aan dat deze tegen 15 augustus 2023 voor verdere beoordeling naar de plenaire vergadering zou worden gestuurd. Op 31 december 2023 was het wetsontwerp nog niet geactualiseerd.

De herziening van de wet op het minimumloon werd goedgekeurd, waarbij het minimumloon werd verhoogd van 32 MOP (3,73 EUR) per uur naar 34 MOP (3,97 EUR) per uur.

De **vrijheid van vereniging en vergadering** bleef onder druk staan. Op 3 mei zei de minister voor Veiligheid dat het gelijkstellen van het bestaan van een 1 meidemonstratie met een vrij Macau “onlogisch” was, erop wijzend dat het bestaan van politieke protesten geen verband hield met de vitaliteit van Macau. Op 5 mei maakte de voorzitter van de arbeidersvakbond voor de staafbuigsector bekend dat hij onder druk een aanvraag om op 1 mei, de internationale dag van de arbeid, een demonstratie te organiseren, had moeten intrekken. De vakbondsman zei dat agenten in burger hem dagenlang hadden gevolgd, terwijl anderen hem hadden aangespoord om in het algemeen belang te handelen.

Au Kam San, een van de leiders van de ontbonden Unie voor democratische ontwikkeling in Macau, die vroeger de jaarlijkse Tiananmen-wake op 4 juni organiseerde, vertelde de media dat de openbare herdenkingen niet meer zouden terugkeren. Terwijl de regering zich in 2022 voorbereidde op de wijziging van de nationale veiligheidswet, nam de Unie de eerste stappen om zichzelf op te heffen, waarmee de kwetsbaarheid van de vrijheid van vereniging in Macau wordt benadrukt.

De **persvrijheid** bleef onder druk staan. Op 1 september zei de Macause journalistenvereniging dat de politie de vrijgegeven informatie over ongevallen had vereenvoudigd, waardoor het voor journalisten moeilijk wordt om het belang en de nieuws waarde ervan te beoordelen.

Het afgelopen jaar zijn er door leden van het maatschappelijk middenveld pogingen ondernomen om de rechten van lhbt+-personen meer onder de aandacht te brengen. Het eerste internationale queer filmfestival van Macau vond plaats tussen 3 en 12 februari.

Op 15 juni publiceerde het Amerikaanse Ministerie van Buitenlandse Zaken zijn jaarlijkse verslag over de mensenhandel. Macau bleef op niveau 3 staan. De autoriteiten van Macau weerlegden het verslag en voerden aan dat het “opnieuw gebaseerd was op niet waarheidsgetrouwe informatie en gegevens” en dat een “willekeurig oordeel” geveld werd over de inspanningen die zij hebben geleverd om mensenhandel te voorkomen en te bestrijden.

II. Economische ontwikkelingen

Het **bbp van Macau steeg** in de eerste drie kwartalen van 2023 met 77,8 % op jaarbasis³, tot 253 miljard MOP (28,7 miljard EUR)⁴. Dit was 22,6 % lager dan in dezelfde periode in 2019, wat aantoont dat de economie van Macau nog niet op het niveau van vóór de COVID-19-pandemie is. In 2022 kromp het bbp van het land met 26,8 %.

In oktober voorspelde het Internationaal Monetair Fonds dat de economie van Macau voor het volledige jaar 2023 met 27,2 % zou groeien⁵. Dit was de hoogste voorspelde groei van het Internationaal Monetair Fonds voor de hoge-inkomenslanden in Azië, wat verklaard kan worden door de sterke krimp in voorgaande jaren.

De groei in 2023 werd gesteund door het aflopen van de strenge COVID-19-beperkingen in Macau en op het vasteland van China en de daaruit voortvloeiende terugkeer van toeristen. In totaal ontving Macau gedurende het jaar 28,3 miljoen bezoekers (waarvan 67,5 % afkomstig waren van het vasteland van China). Dit is een stijging ten opzichte van de 5,7 miljoen bezoekers in 2022, maar ligt nog steeds 28 % onder het niveau van 2019, toen 39,4 miljoen mensen Macau bezochten. De gemiddelde hotelbezettingsgraad in 2023 bedroeg 81,2 %, een stijging ten opzichte van 38,5 % in 2022, maar nog steeds lager dan de 90,1 % in 2019.

De **kansspelsector en aanverwante sectoren** leverden de grootste bijdrage aan de economie van Macau, grotendeels dankzij toeristen. In 2023 stegen de inkomsten uit kansspelen tot 183,7 miljard MOP (20,8 miljard EUR), een stijging ten opzichte van 42,8 miljard MOP in 2022, maar nog steeds 37,4 % lager dan de 293,3 miljard MOP (33,2 miljard EUR) die in 2019 werd gegenereerd.

Het **werkloosheidspercentage** bedroeg 2,7 % in 2023, vergeleken met 3,7 % in 2022 en 1,7 % vóór de pandemie.

De **inflatie** bleef laag, met een gemiddelde stijging van de samengestelde consumentenprijsindex van 0,9 %.

Dankzij het economisch herstel is de begrotingssituatie van Macau aanzienlijk verbeterd. In de eerste elf maanden van 2023 realiseerde de regering een begrotingsoverschot van 22,1 miljard MOP (2,5 miljard EUR), na een tekort van 21,0 miljard MOP (2,4 miljard EUR) in dezelfde periode in 2022. De begrotingsreserves bedroegen eind november 573,5 miljard MOP (65 miljard EUR), een stijging van 2,6 % op jaarbasis, maar 2,8 % lager dan vóór de pandemie. De reserves zijn voldoende om zes jaar aan overheidsuitgaven te dekken.

In 2022 kwam het bedrag aan directe buitenlandse investeringen in Macau uit op 367 miljard MOP (41,6 miljard EUR), een stijging van 5,8 % op jaarbasis. Hongkong en het

³ Bron: Statistics and Census Service, Government of Macao Special Administrative Region (SAR), te vinden op: <https://www.dsec.gov.mo/en-US/Statistic?id=901>.

⁴ Wisselkoers van december 2023 (https://commission.europa.eu/funding-tenders/procedures-guidelines-tenders/information-contractors-and-beneficiaries/exchange-rate-infoeuro_nl).

⁵ World Economic Outlook, Internationaal Monetair Fonds: <https://www.imf.org/en/Publications/WEO/Issues/2023/10/10/world-economic-outlook-october-2023>.

vasteland van China waren de grootste bronnen van buitenlandse directe investeringen, met respectievelijk 42,4 % en 37,4 % van het totaal (exclusief investeringen uit offshorecentra).

Economisch beleid

Op economisch vlak was de **jaarlijkse beleidstoespraak** van de regeringsleider in november gericht op economisch herstel en de aanhoudende economische diversificatie en integratie in de Greater Bay Area (GBA). Inwoners blijven profiteren van de in 2008 ingevoerde regeling voor deelname in de rijkdom, waarbij permanente inwoners van Macau een bedrag van 10 000 MOP (1 133 EUR) ontvangen en niet-permanente inwoners 6 000 MOP (680 EUR). Ter ondersteuning van het geboortecijfer wordt aan de ouders een geboortetoeelage van 5 418 MOP (614 EUR) uitgekeerd. De regering ontwikkelt ook nieuwe infrastructuur, waaronder een vervoersverbinding met Hengqin, een extra brug tussen de havens van Macau en Taipa en volkshuisvesting, en gaat verder met de uitbreiding van de internationale luchthaven van Macau.

De **economische diversificatiestrategie** van Macau is erop gericht industrieën te ontwikkelen zoals niet-kansspelgerelateerd toerisme, congressen en tentoonstellingen (bekend als MICE, wat staat voor Meetings, Incentives, Conventions and Exhibitions), gezondheidszorg (inclusief de traditionele Chinese geneeskunde), financiële diensten, wetenschap en technologie, handel, cultuur en sport. In november publiceerde de regering het ontwikkelingsplan voor passende economische diversificatie (2024-2028), waarin beleid en initiatieven worden uiteengezet om de bijdrage van de niet-kansspelgerelateerde sectoren tegen 2028 op 60 % van het bbp te brengen. Na een hervorming van de kansspelinrichtingen in Macau vorig jaar moesten de eigenaren van kansspelinrichtingen zich ertoe verbinden om in overeenstemming met de diversificatiestrategie niet-kansspelgerelateerde investeringen te doen. In zijn beleidstoespraak kondigde de regeringsleider aan dat de regering ervoor zou zorgen dat eigenaren van kansspelinrichtingen hun investeringsplannen zouden uitvoeren. Volgens de sector is het ontbreken van een gediversifieerde talentenpool in Macau een obstakel voor economische diversificatie. In zijn toespraak stelde de regeringsleider ook initiatieven voor om dit probleem aan te pakken, waaronder maatregelen om internationaal talent aan te trekken.

Met betrekking tot **financiële diensten** richt de overheid zich op de ontwikkeling van een lokale obligatiemarkt (met inbegrip van groene obligaties en noteringen van obligaties door instellingen en ondernemingen van het vasteland), vermogensbeheer en financiële leasing, investeringsbankieren en regelingen voor grensoverschrijdende renminbitransacties. In 2023 werd het juridische kader van het financiële stelsel gewijzigd om de groei van de sector te stimuleren. Per september 2023 bedroeg de waarde van in Macau uitgegeven of genoteerde en nog uitstaande obligaties 447 miljard MOP (50,6 miljard EUR). Volgens de beleidstoespraak van de regeringsleider zal Macau prioriteit geven aan de ontwikkeling van de obligatiemarkt, de regelgeving blijven aanpassen (onder meer via een nieuwe effectenwet), fintech bevorderen en overwegen om belastingvoordelen voor vermogensbeheerders in te voeren.

Op het gebied van **milieubeleid** is er een promotieprogramma voor elektrische voertuigen gelanceerd, is de invoer van niet-afbreekbaar plastic wegwerpbestek verboden en worden er een verbrandingsinstallatie en een installatie voor de verwerking van voedselafval gebouwd.

Economische integratie met het Chinese vasteland

Wat het vasteland van China betreft, positioneert Macau zichzelf als een centrum voor toerisme en vrije tijd (inclusief multibestemmingstoerisme in de GBA) en ontwikkelt het zich als een knooppunt voor zakelijke en financiële diensten, met name tussen het vasteland van China en de Portugeessprekende landen.

De **zone voor intensieve samenwerking tussen Guangdong en Macau** in Hengqin is een gebied van ongeveer honderd vierkante kilometer in de provincie Guangdong op het Chinese vasteland en valt onder het gezamenlijke bestuur van Guangdong en Macau⁶. Deze zone heeft tot doel de economische diversificatie van Macau mogelijk te maken en de economische en juridische integratie ervan in het vasteland van China en de GBA te bevorderen.

In 2023 is beleid geformuleerd om de integratie verder te faciliteren. Dit beleid omvat onder meer het toestaan van de goedkeuring en lancering van een juridisch dienstencluster (negen openbare instellingen voor juridische dienstverlening die juridische diensten verlenen aan bedrijven en inwoners). Er werd een woonproject voltooid (“Macao New Neighbourhood”) met 4 000 wooneenheden, commerciële ruimten en voorzieningen. In zijn beleidstoespraak stelde de regeringsleider van Macau voor om de regelgeving en het beleid van Macau en Hengqin beter op elkaar af te stemmen. Als voorbeeld noemde hij maatregelen om de stroom van mensen, goederen en kapitaal te vergemakkelijken, het gezamenlijk organiseren van congressen en tentoonstellingen, en samenwerking op het gebied van traditionele Chinese medicinale technologie.

III. Betrekkingen tussen Macau en het Chinese vasteland

De top van de Chinese regering werd herschikt tijdens de jaarlijkse plenaire vergaderingen van het Nationale Volkscongres en de Chinese Politieke Consultatieve Conferentie van het Chinese Volk, oftewel de Twee Sessies, in maart 2023. Dit resulteerde in een reeks personeelswijzigingen bij de ambtenaren die zich met Macau bezighouden.

Ding Xuexiang, lid van de vaste commissie van het Politbureau van de Communistische Partij, werd vicepremier en hoofd van de centrale stuurgroep voor Hongkong en Macau. Voormalig regeringsleider Edmund Ho behield zijn zetel als vicevoorzitter van de Politieke Consultatieve Conferentie van het Chinese Volk.

Op 11 maart volgde Kou Hoi In, voorzitter van de wetgevende vergadering, Ho Iat Seng op als de enige vertegenwoordiger van Macau in de vaste commissie van het Nationale Volkscongres. Ho had zich in 2019 teruggetrokken om zich kandidaat te stellen voor de functie van regeringsleider.

Op 6 april werd Yu Changjiang, commandant van het militaire garnizoen van Sansha in de provincie Hainan, benoemd tot commandant van het garnizoen van het Chinese Volksbevrijdingsleger in Macau.

Naast deze veranderingen kondigde Peking op 16 maart aan voornemens te zijn om het Bureau voor Hongkong en Macau onder de Staatsraad te verheffen tot het Werkbureau voor Hongkong en Macau van het Centraal Comité van de Communistische Partij van China. Op 27 oktober

⁶ De zone voor intensieve samenwerking tussen Guangdong en Macau ligt aan de zuidelijke rand van de stad Zhuhai op het Chinese vasteland. De zone wordt slechts door een smalle strook water van Macau gescheiden en de twee zijn middels een brug met elkaar verbonden.

vermeldde de website van het nieuwe bureau zijn elf belangrijkste verantwoordelijkheden, waaronder het consolideren van de coördinatie van aangelegenheden in Macau en Hongkong, het toezicht houden op de uitvoering van het bestuderen en onderzoeken van belangrijke aangelegenheden, het laten afleggen van meer verantwoording door de regeringsleiders aan de centrale overheid en het versterken van de grondwet en de nationale veiligheid.

Tussen 23 en 26 mei bracht Xia Baolong, directeur van het Werkbureau voor Hongkong en Macau, een bezoek aan Macau. Tijdens het vierdaagse bezoek woonde Xia meer dan dertig bijeenkomsten en evenementen bij. Tot het publiek behoorden regeringsfunctionarissen, leden van de rechterlijke en wetgevende macht, patriotten, lokale leden van het Nationale Volkscongres en de Politieke Consultatieve Conferentie van het Chinese Volk, en vertegenwoordigers uit de juridische en financiële sectoren en uit het onderwijs. Xia bezocht ook universiteiten, onderzoeks- en ontwikkelingsinstellingen en medische faciliteiten.

In februari zei de minister voor Veiligheid dat er behoefte was aan een overeenkomst met het vasteland over justitiële samenwerking, die de mogelijkheid zou omvatten om personen uit te leveren die beschuldigd werden van het plegen van een misdrijf.

Op 1 maart zijn de nieuwe regels voor de zone voor intensieve samenwerking tussen Guangdong en Macau van kracht geworden. Volgens de vaste commissie van het Provinciaal Volkscongres van Guangdong bestrijken de voorschriften acht hoofdstukken en concentreren zij zich op zes aspecten: bestuur: planning, bouw en beheer; industriële ontwikkeling; het helpen van inwoners van Macau die in de zone wonen en werken; het bevorderen van de integratie van Hengqin en Macau; en rechtsbescherming.

IV. Bilaterale betrekkingen en samenwerking met Macau in 2023

De Overeenkomst inzake handel en samenwerking tussen de Europese Economische Gemeenschap en Macau van 1992 had tot doel de betrekkingen tussen de EU en Macau verder te versterken. De overeenkomst heeft betrekking op samenwerking op het gebied van handel, economie, wetenschap en technologie.

Het Gemengd Comité EU-Macau is een platform dat Macau en de EU gebruiken om onderwerpen op een aantal gebieden te bespreken. De laatste **vergadering van het Gemengd Comité** vond plaats in 2019. De bezoeken van en naar Macau werden echter pas in 2023 hervat.

In februari bezocht het hoofd van het EU-bureau Macau voor het eerst in 2,5 jaar.

Op 27 april ontmoette de regeringsleider van Macau de plaatsvervangend secretaris-generaal voor economische en mondiale zaken bij de Europese Dienst voor extern optreden als onderdeel van zijn bezoek aan Europa.

Op 23 november organiseerde het EU-bureau samen met de Europese Kamer van Koophandel van Macau de “Green Way Macao”, een evenement over handel en duurzaamheid. De minister voor Economie en Financiën van Macau hield de hoofdtoespraak.

In 2023 **bleef de EU de grootste handelspartner van Macau op het gebied van goederen**, vóór het vasteland van China, en was de EU goed voor 29 % van de totale handel van Macau.

Op basis van gegevens van Eurostat bedroeg de **bilaterale handel in goederen van de EU met Macau** in de eerste elf maanden van 2023 1 036 miljoen EUR. De uitvoer vanuit de EU naar Macau betrof voornamelijk luxegoederen, lederwaren, kleding, horloges en juwelen.

De EU bleef in 2022 de op drie na grootste bron van buitenlandse investeringen van Macau (offshorecentra buiten beschouwing gelaten), na Hongkong, het Chinese vasteland en de Verenigde Staten. Volgens de statistieken van Macau was de EU in 2022 goed voor 5,5 % van de totale directe buitenlandse investeringen (offshorecentra buiten beschouwing gelaten). Volgens Eurostat bedroegen de buitenlandse directe investeringen van de EU in Macau eind 2022 1,52 miljard EUR⁷, terwijl de buitenlandse directe investeringen in de EU vanuit Macau 1,86 miljard EUR bedroegen.

⁷ Statistieken van Eurostat:
<https://ec.europa.eu/eurostat/data/database?language=nl>.